

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ผู้หญิง

งาน กับการเมืองของความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์

ใน ส.ป.ป. ลาว

ผู้เขียน นางสาว

สาธิตา บดสะบาง

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สตรีศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. ขวัญชีวัน บัวแดง

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาทำความเข้าใจเรื่องราวของผู้หญิงงานกับการเมืองของความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์ใน ส.ป.ป. ลาว ซึ่งเป็นประเทศที่มีความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์ที่แตกต่างหลากหลาย ชับซ้อน เลื่อนไหล หรือมีพลวัต ลักษณะดังกล่าวนี้ มีมาตลอดประวัติศาสตร์ร่วมสมัยของลาวที่วาทกรรมว่าด้วยความเป็นลาว หรืออัตลักษณ์ลาวถูกถูกประกอบสร้างขึ้นมาในแต่ละยุคสมัยอย่างมีความแตกต่างไปตามบริบทของอำนาจรัฐในขณะนั้น เช่น ยุคที่ลาวตกเป็นอาณานิคมของฝรั่งเศส กลุ่มคนงานถูกกำหนดนิยามให้เป็นกลุ่มเดียวกันกัน “ชนชาติขาว” ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีสถานภาพ “ต่ำกว่า” กลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ยุคต่อมา อำนาจรัฐเป็นแบบราชาอาณาจักรลาว ช่วงแรกชาวงานถูกกำหนดนิยามให้เป็นคน “ต่างด้าว” ต่อมาเปลี่ยนเป็นพลเมืองลาว แต่มีสถานภาพเป็น “คนลาว-ต่างด้าว” ยุคที่สามเป็นยุค “สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว” กลุ่มชาติพันธุ์งานถูกนิยามใหม่อีกครั้งว่าเป็นพลเมืองลาวที่มี “เชื้อชาติลาว” และมีสถานะภาพเป็น “ชนเผ่างาน” หนึ่งในชนเผ่าต่างๆ ที่ถูกกำหนดนิยามให้รวมกันเป็นอัตลักษณ์ลาวที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อกลบเกลื่อนความแตกต่างที่เชื่อมโยงกับความไม่เท่าเทียมและการเลือกปฏิบัติต่างๆ บนฐานของอคติ มาชาติที่ผูกติดอยู่กับการประกอบสร้างความเป็นชาติพันธุ์กับความเป็นพลเมืองลาว ผลที่เกิดขึ้นในระดับการเมืองในชีวิตประจำวันพบว่า คนงาน-เวียด-ลาว มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชนในฐานะเป็นพลเมืองลาวและเป็นสมาชิกชุมชนเดียวกัน แต่เป็นไปในลักษณะของความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกัน อย่างไรก็ตาม การศึกษาความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์โดยไม่มีมิติเพศภาวะ ชนชั้น (ฐานะทางเศรษฐกิจ) อายุ และสภาวะทางร่างกาย จิตใจย่อมขาดความ ลึกซึ้ง เนื่องจากวาทกรรมว่าด้วยความเป็นชาติพันธุ์ที่ดี ความสัมพันธ์ภายในกลุ่มชาติพันธุ์และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์เชื่อมโยงกัน ไปมากับวาทกรรมว่าด้วยเพศภาวะ ชนชั้น อายุ และสภาวะทางร่างกาย-จิตใจ การศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาเรื่องราวของผู้หญิงงาน ซึ่งเป็นกรณีศึกษาที่ค้นพบว่า พวกเธอมีบทบาทสำคัญยิ่งในการเมืองในชีวิตประจำวันว่าด้วยความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์ กล่าวคือ พวกเธอเป็นทั้งผู้ถูกกระทำและผู้กระทำ หรือเป็น “ประธาน” อยู่ในกระบวนการประกอบสร้าง การผลิตซ้ำ

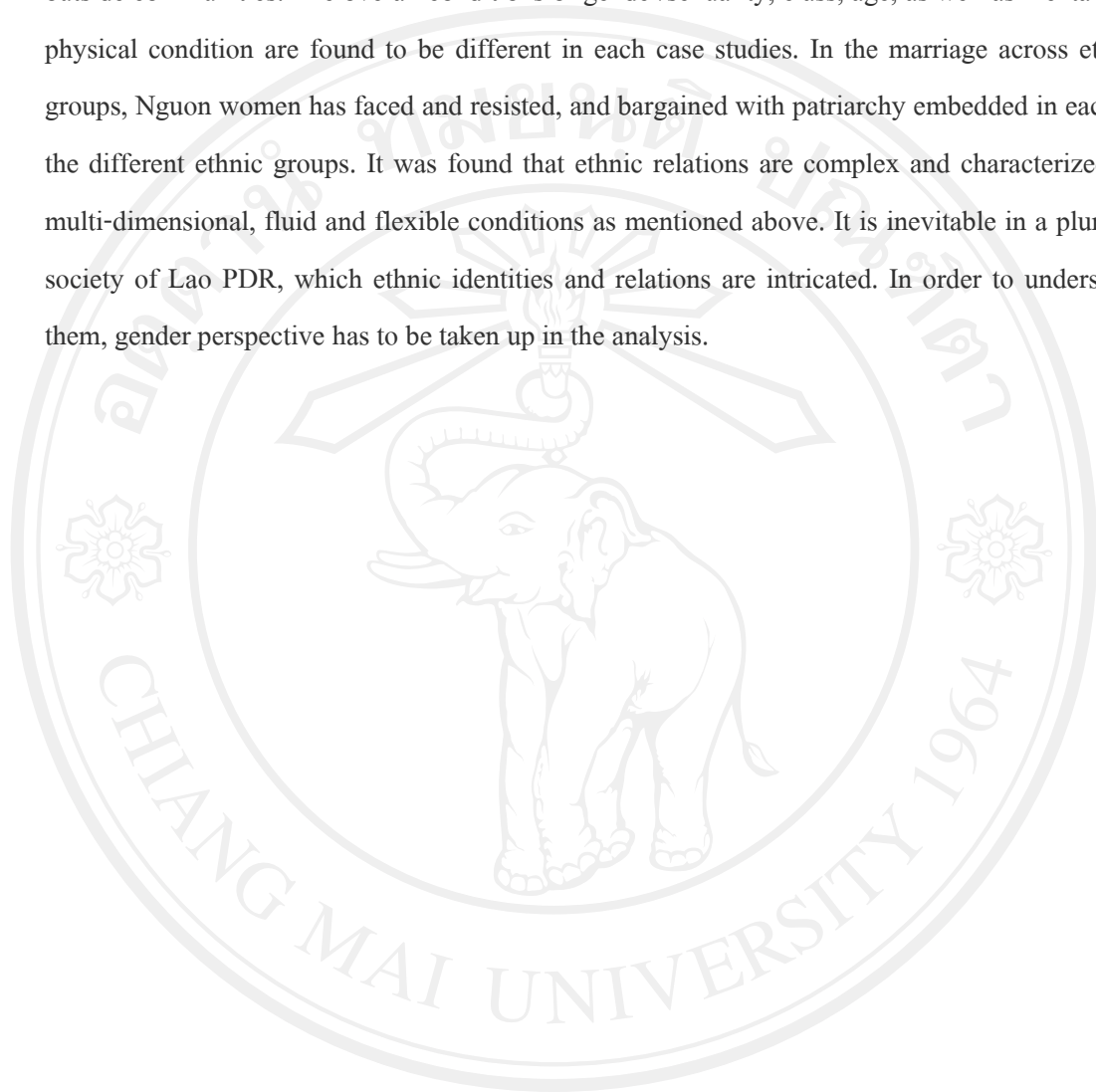
การต่อสู้ ต่อรอง ภายในกลุ่มชาติพันธุ์และระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ ทั้งในระดับครอบครัว เครือญาติ ระดับชุมชนและนอกชุมชน โดยรวมที่มีทั้งเพศภาวะ/เพศวิถี ชนชั้น อายุ และสถานะทางร่างกาย จิตใจอย่างแตกต่างกันไปในแต่ละกรณี การแต่งงานข้ามกลุ่มชาติพันธุ์ทำให้ผู้หญิงงานเพศวิญญ์และต่อสู้ ต่อรองกับบิดาธิปไตยของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ที่ไม่เหมือนกัน ทำให้เราเห็นว่าความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์เป็นการเมืองของความแตกต่างที่ซับซ้อนหลายมิติ และมีความเคลื่อนไหว ยืดหยุ่น สภาวะดังกล่าว เป็นทั้งเหตุและผลของการต่อสู้ ต่อรอง หรือการปะทะประสานของปัจจัย หรือมิติต่างๆ ดังกล่าวอย่างไม่หยุดนิ่ง อันเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ใน ส.ป.ป. ลาว ซึ่งเป็นสังคมพหุลักษณะ ดังนั้น อัตลักษณ์ทั้งหลาย เช่น อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์และความสัมพันธ์ทางชาติพันธุ์จึงเป็นเรื่องที่ไม่อาจเข้าใจได้ถ้าไม่มีมิติทางเพศภาวะ

Thesis Title	“Nguon” Women and Politics of Ethnic Relations in Lao PDR.
Author	Miss Salika Botsabang
Degree	Master of Arts (Women’s Studies)
Thesis Advisor	Lecturer Dr. Kwanchewan Buadaeng

ABSTRACT

This thesis is set out to understand the Nguon women and the politics of ethnic relations in Lao PDR, a country where ethnic relations are characterized by complexity, fluidity and dynamism. Throughout its contemporary history, the discourse of “Lao” identity is constructed in each period according to the context of the state’s power in that era, for example, since the early times when Laos was colonized by the French, the Nguon group had been defined as the "Kha Main Ethnic group". As a group, their social status is considered “inferior” as compared to other ethnic groups. The subsequent period was the era when Laos was ruled by the Royal Government of Laos. The Nguon group had been defined then as the "outlander" and later had been changed to “Lao citizens” which the status of “Lao-outlander”. In the third period during which Laos was ruled by the Lao people's Democratic Republic (Lao PDR), the Nguon ethnic group was defined again as Lao citizens with the status of “Nguon ethnic” among various ethnic groups that have shaped the Lao identity. The redefinition was aimed to increase flexibility among ethnic groups and to conceal the differences which have been linked to inequality and discrimination, based on the myth of ethnic bias. The thesis found that, in the political life was the Nguon – Viet and Lao people have participated in various activities of the community as citizens of Lao PDR, and as community members, despite inequality in their power relations, however, the study of ethnic relations, without incorporating gender, class (economic status), age, and physical and emotional conditions is deemed devoid of depth. This is because the discourses of ethnic identities as well as of the relationships within and between the ethnic groups are inextricably intertwined to the discourse on gender, class, age and physical/mental condition. This thesis with its focus on of Nguon women, found that women in the four case studies have played an important role in the politics of everyday lives of ethnic relations, that is, they are both objects and actors or (subjects) in the process of identity construction, reproduction, struggle, and

negotiation within ethnic groups and cross ethnic groups, in the family, kinship, community and outside communities. The overall conditions of gender/sexuality, class, age, as well as mental and physical condition are found to be different in each case studies. In the marriage across ethnic groups, Nguon women has faced and resisted, and bargained with patriarchy embedded in each of the different ethnic groups. It was found that ethnic relations are complex and characterized by multi-dimensional, fluid and flexible conditions as mentioned above. It is inevitable in a pluralist society of Lao PDR, which ethnic identities and relations are intricated. In order to understand them, gender perspective has to be taken up in the analysis.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved